

Sygn. akt: X C 168/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Katarzyna Malinowska

Protokolant: -----

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2020 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. I.

przeciwko G. D. (1)

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Katarzyna Malinowska

UZASADNIENIE

Powódka B. I. złożyła przeciwko G. D. (2) pozew o zapłatę kwoty 6642 zł z odsetkami i kosztami.

W dniu 10 stycznia 2019 r. strony zawarły warunkową umowę sprzedaży nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Biskupcu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) (k. 13-15). W dniu 12 lutego 2019 r. umowa ta została zmieniona w ten sposób, że strony zobowiązały się zawrzeć umowę przenoszącą własność 30 sierpnia 2019 r. (k. 16-17 akt).

W dniu 30 sierpnia 2019 r. strony zawały umowę sprzedaży nieruchomości. Termin płatności kwoty 117400 zł został ustalony na dzień 31 sierpnia 2019 r. (bezsporne)

W dniu 4 września 2019 r. B. I. zawarła z adwokatem J. W. umowę dotyczącą usługi pomocy prawnej w sprawie przeciwko G. D. (2) o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu oraz w postępowaniu egzekucyjnym. Cenę za usługę określono na kwotę 6642 zł (k. 11 akt). Kwota ta została przez powódkę zapłacona (k. 12 akt)

W dniu 9 września 2019 r. prawnik skierował do Sądu Rejonowego w Złotoryi wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu (k. 18-19). W dniu 16 i 19 września 2019 r. skierował do pozwanej wezwania do zapłaty (k. 20-23)

W dniu 4 września pozwana zapłaciła 13.000, w dniu 12 września 2019 r. 50000 zł, 18 września 2019 r. 14400 zł, 18 września 2019 r. 40.000 zł (k. 24-28).

Żądanie zasądzenia kwoty 6642 zł jest w istocie żądaniem przyznania odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy określone w art. 471 kc, który stanowi, że dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Aby zaistniały przesłanki odpowiedzialności kontraktowej wykazane musi być szereg przesłanek:

1. nienależyte wykonanie umowy: pozwana zobowiązana była zapłacić kwotę 117400 zł w dniu 31 sierpnia 2019 r., jednakże uczyniła to w ratach po terminie – w dniach od 4 do 19 września, czyli niezgodnie z umową. Odpowiedzialność za nienależyte wykonanie umowy wywołać może każde chociaż najlżejsze uchybienie zobowiązaniu.
2. powstanie szkody, czyli uszczerbek w majątku kontrahenta – powódka ten uszczerbek określa na kwotę 6642 zł zapłaconą prawnikowi w ramach zawartej z nim umowy.
3. związek przyczynowy pomiędzy nienależytym wykonaniem umowy a szkodą odnaleźć w niniejszej sprawie można pomiędzy zwłoką dłużnika w płatności a chęcią (i też prawem) powódki skorzystania z pomocy prawnej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 361 § 1 i § 2 KC w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody w granicach odpowiedzialności zobowiązanego do odszkodowania obejmuje tylko normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, to znaczy straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Istotny jest związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem zobowiązanego a powstałym skutkiem w postaci szkody jako konieczną przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej. Związek przyczynowy jest przesłanką każdej odpowiedzialności cywilnej. Najpierw należy zbadać, czy w ogóle pomiędzy kolejnymi faktami istnieją obiektywne powiązania. W szczególności trzeba wyjaśnić, czy dany fakt (przyczyna) był koniecznym warunkiem wystąpienia drugiego z nich (skutku), czyli czy bez niego skutek wystąpiłby. Należy przy tym pamiętać, że art. 361 § 2 kc pozostaje w ścisłym związku z art. 363 kc. Jego brzmienie pozwala na wniosek, że pod rządem Kodeksu cywilnego naprawienie szkody ma zapewnić całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, nie dopuszczając jednak zarazem do nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego, odszkodowanie bowiem należy się tylko w granicach związku przyczynowego.

Wskazać w tym miejscu należy, że fakt, iż 4 dni po upływie terminu płatności, powódka zdecydowała się zawrzeć z prawnikiem umowę obejmującą usługę pomocy prawnej w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu oraz w postępowaniu egzekucyjnym na łączną umówioną kwotę 6642 zł nie pozostaje już w adekwatnym związku przyczynowym.

Sąd nie kwestionuje w tym miejscu ani prawa powódki do korzystania z pomocy prawnej, ani sposobów ustalania wynagrodzenia, czy też samej kwoty, której zażądał adwokat, należy to bowiem wyłącznie do sfery ich indywidualnych uzgodnień. Jednakowoż poszukując adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zaniechaniem pozwanej a szkodą jaka ponieść miała powódka z pewnością nie obejmuje on wynagrodzenia za prowadzenie postępowania egzekucyjnego.

W tym miejscu zapytać jednak należy, jaka kwota należna jest powódce w ramach rzeczywistości poniesionej szkody, jeśli nie kwota 6642 zł?

Roszczenie mogłoby być zasadne jedynie w zakresie kosztów porady prawnej (opłata w zależności od czasu poświęconego przez prawnika i sposobów prowadzonych rozliczeń) i wynagrodzenia za sporządzenie wezwania do zapłaty i wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

W związku z tym, że nie sposób arbitralnie stwierdzić, jaką szkodę w rzeczywistości poniosła powódka (jaka część wynagrodzenia dotyczyła elementów powyżej wskazanych, a na niej spoczywał ciężar wykazania tej okoliczności - Sąd w tym zakresie oddalił powództwo jako nieudowodnione.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż nie mają znaczenia dla niniejszej sprawy negocjacje pomiędzy stronami czynności prawnej prowadzone przed zawarciem umowy. Fakt, że minęło dużo czasu od początkowych uzgodnień do dnia zawarcia umowy oraz fakt sygnalizowania kłopotów finansowych przez kupującą świadczy tylko o tym, że powódka świadomie podjęła ryzyko zawierając umowę sprzedaży i dając czas pozwanej na zapłatę ceny. Usprawiedliwia to oczywiście jej niepokój i chęć skorzystania z pomocy prawnej. Nie jest to jednak sposób na stworzenie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy niewielkim opóźnieniem w płatności a kwotą jaką powódka zapłaciła pełnomocnikowi w ramach umowy obejmującej w tamtym czasie reprezentowanie jej w postępowaniu egzekucyjnym, co mogło okazać się (i okazało) zbędne.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Na zasądzone koszty składa się 1800 zł wynagrodzenia pełnomocnika i 17 zł opłaty skarbowej.